

Initiatiefvoorstel

Mantelzorgwoningen mogelijk maken

Overeenkomst art. 35 Reglement van Orde
voor de vergaderingen van de raad van de Gemeente Groningen

Bron: www.talis.nl

CDA-fractie
Oktober 2013

Inleiding

Ouderen die gezond zijn, kunnen en willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Helaas wordt dit moeilijker als ouderen gezondheidsproblemen krijgen en extra (mantel)zorg of een aangepaste woning nodig is. Hoewel de gemeente Groningen mantelzorg stimuleert, is er nog geen algemene visie over de wijze waarop toekomstige uitdagingen in de zorg tegemoet gekomen kunnen worden in bestemmingsplannen. Er zijn woningcorporaties die gestart zijn met de bouw van zogenoemde kangoeroewoningen. Echter biedt dit niet voor iedere mantelzorger en mantelzorgontvanger mogelijkheden. Met dit initiatiefvoorstel wil het CDA mogelijkheden aandragen om het plaatsen van mantelzorgwoningen mogelijk te maken in bestemmingsplannen om de administratieve drempels van het verlenen van mantelzorg te verlagen.

Sociaal kader

Onder veel ouderen leeft de wens om zo lang mogelijk in de vertrouwde omgeving te blijven wonen, hetzij zelfstandig of met hulp van wijkondersteuners of mantelzorgers. De overheid stimuleert goede voorzieningen op het gebied van ouderen en zorg, maar met de toenemende vergrijzing en de aankomende decentralisaties zal er steeds meer en vaker een beroep gedaan worden op mantelzorg door naaste familie, vrienden of burens.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is in 2012 met het programma Zichtbare Schakel gestart, waarmee budget beschikbaar wordt gesteld om tot en met 2014 extra wijkverpleegkundigen in te kunnen zetten. Ook worden er veel ICT-toepassingen (domotica) ontwikkeld die het voor ouderen mogelijk maken om langer zelfstandig te blijven wonen. Deze domotica worden onder andere toegepast om (dementerende) ouderen te herinneren aan medicijngebruik of afspraken of vergemakkelijken het onderhouden van sociale contacten op afstand.¹ Als gevolg van de toenemende vergrijzing moeten er tot 2021 jaarlijks ongeveer 44.000 woningen bijkomen die geschikt zijn voor ouderen, om langer zelfstandig wonen voor elke senior mogelijk te maken. De rijksoverheid zal daarom eind 2013 een actieplan voor ouderenhuisvesting voorstellen.²

In december 2012 presenteerden de Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie (NPCF) en de belangenorganisatie voor senioren ANBO een rapport waarin zij onderzochten wat voor ouderen die eigenlijk zelfstandig willen blijven wonen de voornaamste redenen zijn om toch intramuraal te gaan wonen en wat kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers nodig hebben om thuis te kunnen blijven wonen. Veelal zijn redenen om het zelfstandig wonen op te geven een verminderde gezondheid of mobiliteit in combinatie met een woonsituatie die hier niet op toegerust is, bijvoorbeeld een eengezinswoning, portieklift zonder flat, of een woning met het sanitair op de eerste verdieping. Dit zorgt vaak voor een onveilige woonsituatie. Veel ouderen maken gebruik van professionele of mantelzorg door familie of burens, maar zijn (langdurig) op zoek naar een seniorenwoning in de buurt van deze mantelzorgers waardoor zij in staat worden gesteld om langer zelfstandig te blijven wonen. Het aanbod van seniorenwoningen is echter beperkt of sluit niet aan bij de wensen en

---

¹ Bron: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ouderenzorg/langer-zelfstandig-wonen>

² Bron: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/seniorenwoningen>

leefsituatie van ouderen.³ Het mogelijk maken van het plaatsen van een mantelzorgwoning of zorgchalet in de achtertuin bij een mantelzorger zou hierbij voorzien in een behoefte.

Juridisch kader

Het Zorgloket van de gemeente Groningen noemt het plaatsen van een mantelzorgwoning of –chalet in de achtertuin een van de mogelijkheden om langer zelfstandig wonen en het verlenen van mantelzorg nodig te maken. Ook kan hiervoor een bijdrage vanuit de WMO aangevraagd worden. Het Zorgloket geeft echter ook aan: *‘Plaatsing kan ook niet zomaar, er zijn allerlei regels en vergunningen waar u mee te maken krijgt.’*⁴ Voor het plaatsen van een drempelloze seniorenwoning moeten eerst een aantal administratieve drempels genomen worden. Deze drempels zouden verminderd kunnen worden door mantelzorgchalets uit te zonderen van een vergunningsplicht. Door dit te laten vallen onder het vergunningsvrij bouwen.

Uit briefwisseling tussen de VNG en minister Schultz bleek dat het kabinet en de VNG positief zijn over eventuele plannen om het vergunningsvrij bouwen van mantelzorgwoningen met een oppervlakte onder 100m² mogelijk te maken.⁵ Dergelijke voorstellen zijn echter nog niet gepubliceerd, maar zullen waarschijnlijk deel uitmaken van het actieplan voor ouderenhuisvesting.

Conclusie

De CDA-fractie vindt het belangrijk dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en dat een goede ondersteuning van mantelzorgers hier een bijdrage aan kan leveren. Vaak is het vinden van een geschikte seniorenwoning in de buurt van vrienden en familie erg moeilijk en moeten ouderen noodgedwongen intramuraal gaan wonen. Om te kunnen voorzien in de toenemende behoefte moeten er tot 2021 jaarlijks 44.000 seniorenwoningen bijkomen. De gemeente Groningen stimuleert het langer zelfstandig wonen en noemt een mantelzorgwoning of –chalet als een van de mogelijkheden, echter werpt de vergunningsplicht vaak onnodige drempels op. De CDA-fractie ziet hierin een taak voor de gemeente en wil met dit initiatief de raad voorstellen het college een proactieve houding aan te laten nemen in het vooruitzicht van eventueel rijksbeleid en onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden voor een ontheffing van de vergunningsplicht voor mantelzorgwoningen met een oppervlakte onder 100m².

---

³ Bron: NPCF en ANBO, ‘Ouderen op de grens van zelfstandig wonen naar verblijf’, december 2012.

⁴ Bron: <http://zorgloket.groningen.nl/een-vraag-over/mantelzorg/mantelzorgwoningen>

⁵ Bron: <http://www.interomgeving.nl/nieuwsomgevingsweb/templates/template.aspx?articleid=3303&zoneid=3>

Dictum

De raad besluit:

1. Het college te verzoeken onderzoek te doen naar de mogelijkheden om het plaatsen van een mantelzorgwoning te vergemakkelijken door het aanpassen van bestemmingsplannen, hetzij een overkoepelend bestemmingsplan zorg te maken;
2. Het college te verzoeken de raad hier zo spoedig mogelijk over te rapporteren.

Namens de CDA-fractie,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anne Kuik', written in a cursive style.

Anne Kuik